

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม
ของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต
The Relationship Between Innovative Leadership of School Administrators
and Educational Innovator of the Teachers Under Phuket Primary
Educational Service Area Office

อรุณวดี ศรีสมุทร¹ และ ปาริชาติ บัวเจริญ²

มหาวิทยาลัยพายัพ^{1,2}

Arunwatee Srisamut¹ and Parichat Buacharoen²

Payap University^{1,2}

Corresponding Author, Email: parichat_b@payap.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา และความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต จำนวน 266 คน ที่ได้จากการกำหนดขนาดตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มาตรฐานส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

* ได้รับบทความ: 15 เมษายน 2567; แก้ไขบทความ: 28 กันยายน 2567; ตอรับตีพิมพ์: 30 กันยายน 2567

ผลการวิจัยพบว่า

1) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.97$, S.D. = 0.72) พบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม และด้านการคิดสร้างสรรค์มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ส่วนความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.07$, S.D. = 0.70) พบว่า ด้านการสังเกต มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการเชื่อมโยงความคิดสู่การปฏิบัติ ด้านการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านการทดลอง และด้านการมีข้อสงสัย ตั้งคำถาม และหาคำตอบ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

2) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงที่สุด ($r = 0.876$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม; ความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู; นวัตกรรมการศึกษา

Abstract

The purposes of this research are to: 1) study innovative leadership of school administrators and educational innovator of the teachers under the Phuket Primary Educational Service Area Office 2) study the relationship between innovative leadership of school administrators and educational innovator of the teachers under the Phuket Primary Educational Service Area Office. The sampling groups consisted of 266 teachers in schools under the Phuket Primary Educational Service Area Office. They were selected based on the Krejcie and Morgan's sample size determination. A constructed 5-level rating scale questionnaire with the reliability of 0.96. The statistics used to analyze data were frequency, percentage, mean, standard deviation and Pearson's product-moment correlation coefficient.

Finding reveal that:

1) Innovative leadership of school administrators under the Phuket Primary Educational Service Area Office was at a high level ($\bar{x} = 3.97$, S.D. = 0.72) of overview. The highest mean score was vision to change, following by team work and participation,

innovative organization. and the lowest mean score was creative thinking. and educational innovator of the teachers under the Phuket Primary Educational Service Area Office was at a high level ($\bar{x} = 4.07$, S.D. = 0.70) of overview. The highest mean score was observation, following by connecting to action, creative originality, experiment. and the lowest mean score was asking questions and finding the answer.

2) The relationship between innovative leadership of school administrators and educational innovator of the teachers under the Phuket Primary Educational Service Area Office was indicated positive correlation at level as highest ($r = 0.876$) with statistically significant at the 0.01 level.

Keywords: Innovative Leadership; Educational Innovator; Educational Innovator of the Teachers

บทนำ

ในยุคที่ทุกสิ่งเข้าสู่โลกของดิจิทัล ซึ่งคุณลักษณะยุคดิจิทัลที่สำคัญ คือ ความรวดเร็วในการสื่อสาร ไม่ว่าจะเป็นการจัดเก็บ หรือการเข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสาร ความรู้ต่าง ๆ การใช้เทคโนโลยี ทำให้สามารถเข้าถึงและเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา (นพพร ชลารักษ์ และคณะ, 2564 : 94-108) ถือได้ว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งยิ่งใหญ่ สำหรับประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทั้งในระดับประเทศ และในระดับองค์กรเป็นอย่างมาก จากแนวทางการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) ที่กล่าวถึงหลักการและแนวคิดเรื่อง โมเดลเศรษฐกิจ BCG ซึ่งเป็นแนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจใน 3 รูปแบบควบคู่กัน โดยอาศัยฐานศักยภาพและความเข้มแข็งของประเทศอันประกอบด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ และความหลากหลายทางวัฒนธรรม พร้อมกับการใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมในการสร้างมูลค่าเพิ่มเพื่อผลักดันให้ประเทศมีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน โดยมีเป้าหมายการปรับโครงสร้างการผลิตสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี, 2565 : 34-35) ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ซึ่งมีเป้าหมายในการพัฒนาประเทศให้มีความยั่งยืน โดยนำเทคโนโลยี และนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ด้วย การศึกษาจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงจากระบบการศึกษาเดิมให้มีความทันสมัยมากขึ้น อีกทั้งต้องแก้ไขปัญหาด้านการศึกษาที่เกิดขึ้นให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นที่จะต้องมีการศึกษาเกี่ยวกับนวัตกรรมการศึกษา เพื่อนำมาพัฒนาองค์กรให้มีสมรรถนะที่สูงขึ้น รวมไปถึงบุคลากรต้อง

ความเป็นมืออาชีพ ปรับปรุงพัฒนาตัวเองเพื่อให้สามารถรับรู้ข้อมูลต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว สามารถสร้างสรรค์หรือส่งเสริมให้มีการสร้างนวัตกรรมได้ ซึ่งผู้ที่จะช่วยส่งเสริมและสนับสนุนได้ นั่นคือ ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งจะต้องมีคุณลักษณะความเป็นผู้นำที่เหมาะสมกับยุคปัจจุบัน (สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2561)

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโดยจะต้องคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ การมีวิสัยทัศน์ การเปลี่ยนแปลง การทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม การคิดสร้างสรรค์ และการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม (ัญญวรณ บุญณณ, 2565 : 365-378) และจากการศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของ เวียงวิวรรณ ทำทูล และ วลลภา อาริรัตน์ (2557 : 31-38) พบว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ได้แก่ การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง การคิดสร้างสรรค์ การทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม การมีจริยธรรมและตรวจสอบได้ การบริหารความเสี่ยง บรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม จะเห็นได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาเกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการศึกษาได้อย่างยั่งยืน ซึ่งเมื่อผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมแล้ว ก็จะส่งผลให้สามารถสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูในโรงเรียนมีความเป็นนวัตกรทางการศึกษาได้

ความเป็นนวัตกรทางการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาครัฐ แบ่งได้เป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความสามารถ โดยมีการแสวงหาความรู้ การระดมทรัพยากร การมองเห็นปัญหาและโอกาส การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การเสนอ ผลักดัน และทำความคิดให้เป็นจริง การสร้างเครือข่าย การทำงานร่วมกับผู้อื่น การส่งมอบเชิงวิชาการ (วสันต์ สุทธาวาส, 2559 : 194-215) ซึ่งถ้าบุคลากรในสถานศึกษามีความเป็นนวัตกรทางการศึกษา และนำความรู้มาใช้ก็จะส่งผลให้สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ เกิดการพัฒนาเทคนิควิธีการเรียนการสอนใหม่ ๆ สามารถจัดประสบการณ์ และเสริมสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนได้ อีกทั้งประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การกำหนดพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ได้กำหนดให้จังหวัดภูเก็ตเป็นพื้นที่สำหรับการปฏิรูปการบริหารและการจัดการศึกษา เพื่อสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมการศึกษา โดยจังหวัดภูเก็ตได้จัดทำแผนพัฒนาจังหวัดภูเก็ต (พ.ศ.2566-2570) ซึ่งส่งเสริมให้มีการพัฒนาจังหวัดเข้าสู่เมืองเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม และบริการมูลค่าสูงระดับนานาชาติ ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต เป็นต้นสังกัดของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต เป็นอีกองค์กรที่มีภารกิจหลักในการจัดและส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้กำหนดทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้พัฒนาความรู้ ความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ ตลอดจนพัฒนาศักยภาพผู้เรียนมุ่งสู่ความเป็นเลิศในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้มีความพร้อมกับการเข้าสู่ยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต, 2566 : 17-37)

จะเห็นได้ว่าผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งในการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาครู ให้มีความสามารถในการเป็นนวัตกรการศึกษา โดยส่งเสริมให้ครูสร้างนวัตกรรมได้ สามารถใช้นวัตกรรม เป็นการสร้างสรรค์นวัตกรรมมาใช้ในการแก้ปัญหา และพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น จากการศึกษา งานวิจัยต่าง ๆ จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของ ผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภูเก็ต เพื่อเป็นการขยายการศึกษาค้นคว้าในเรื่องภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม อันเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร สถานศึกษาในการพัฒนาประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์กรต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา และความเป็นนวัตกรการศึกษา ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็น นวัตกรการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างคือ ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภูเก็ต จำนวน 266 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเปิดตารางสำเร็จรูปของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 : 608) เทียบสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากร โดยวิธีการสุ่มแบบ ชั้นภูมิตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) ตามขนาดของโรงเรียน และ สุ่มตัวอย่างอย่างง่ายด้วยวิธีจับฉลากแบบไม่คืนกลับ

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย องค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง 2) ด้านการคิดสร้างสรรค์ 3) ด้านการ ทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม 4) ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม และความเป็น นวัตกร การศึกษาของครู ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการทดลอง 2) ด้านการคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ 3) ด้านการสังเกต 4) ด้านการมีข้อสงสัย ตั้งคำถาม และหาคำตอบ 5) ด้านการเชื่อมโยงความ คิดสู่การปฏิบัติ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน

คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามรายการ (Check List) ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการเป็นครูผู้สอน ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ฏ แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ตามแนววิธีของลิเคอร์ท (Likert, 1967 : 90) ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความเป็นนวัตกรการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ฏ แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ตามแนววิธีของลิเคอร์ท (Likert, 1967 : 90)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการโดยการนำข้อมูลที่ได้จากการจาก แบบสอบถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 1 ซึ่งเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียงท้ายตาราง

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งเป็นแบบสอบถามระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ฏ โดยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายข้อ รายด้าน และภาพรวม ซึ่งผู้วิจัยได้นำค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ไปพิจารณา กับเกณฑ์การแปลผลช่วงคะแนนเฉลี่ยเป็น 5 ระดับ ตามแนวคิดของบุญชม ศรีสะอาด (2556 : 121)

ผลการวิจัย

จากการวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ฏ พบว่า

ตารางที่ 1 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ฏ โดยภาพรวม

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา	($\bar{x}$)	S.D.	ระดับ
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง (X_1)	4.12	0.56	มาก
2. ด้านการคิดสร้างสรรค์ (X_2)	3.87	0.93	มาก
3. ด้านการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม (X_3)	3.95	0.71	มาก
4. ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม (X_4)	3.92	0.66	มาก
รวม	3.97	0.72	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวม และรายด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.97$, S.D. = 0.72) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ($\bar{x} = 4.12$, S.D. = 0.56) ด้านการทำงานเป็นทีม และการมีส่วนร่วม ($\bar{x} = 3.95$, S.D. = 0.71) ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม ($\bar{x} = 3.92$, S.D. = 0.66) ด้านการคิดสร้างสรรค์ ($\bar{x} = 3.87$, S.D. = 0.93) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต โดยภาพรวม

ความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู	($\bar{X}$)	S.D.	ระดับ
1. ด้านการทดลอง (Y_1)	4.07	0.67	มาก
2. ด้านการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Y_2)	4.10	0.65	มาก
3. ด้านการช่างสังเกต (Y_3)	4.19	0.72	มาก
4. ด้านการมีข้อสงสัย ตั้งคำถาม และหาคำตอบ (Y_4)	3.80	0.77	มาก
5. ด้านการเชื่อมโยงความคิดสู่การปฏิบัติ (Y_5)	4.18	0.67	มาก
รวม	4.07	0.70	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.07$, S.D. = 0.70) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการช่างสังเกต ($\bar{x} = 4.19$, S.D. = 0.72) ด้านการเชื่อมโยงความคิดสู่การปฏิบัติ ($\bar{x} = 4.18$, S.D. = 0.67) ด้านการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ($\bar{x} = 4.10$, S.D. = 0.65) ด้านการทดลอง ($\bar{x} = 4.07$, S.D. = 0.67) ด้านการมีข้อสงสัย ตั้งคำถาม และหาคำตอบ ($\bar{x} = 3.80$, S.D. = 0.77) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)				
	ความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู				
	Y_1	Y_2	Y_3	Y_4	Y_5
X_1	0.737**	0.790**	0.678**	0.588**	0.636**
X_2	0.762**	0.866**	0.766**	0.846**	0.631**
X_3	0.824**	0.658**	0.752**	0.671**	0.724**
X_4	0.859**	0.797**	0.836**	0.904**	0.794**
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยรวม	0.876** (สูงที่สุด)				

จากตารางที่ 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงที่สุด ($r = 0.876$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ พิจารณาเป็นรายคู่ 3 อันดับแรก คือ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม (X_4) กับความเป็นนวัตกรการศึกษาของครูด้านการมีข้อสงสัย ตั้งคำถาม และหาคำตอบ (Y_4) มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงที่สุด ($r = 0.904$) รองลงมาคือ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการคิดสร้างสรรค์ (X_2) กับความเป็นนวัตกรการศึกษาของครูด้านการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Y_2) มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงที่สุด ($r = 0.866$) และภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม (X_4) กับความเป็นนวัตกรการศึกษาของครูด้านการทดลอง (Y_1) มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงที่สุด ($r = 0.859$) ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง รองลงมาคือ ด้านการทำงานเป็นทีม และการมีส่วนร่วม ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการคิดสร้างสรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของจิราภา ประพันธ์พัฒน์ (2560 : 77) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี พบว่า อยู่ในระดับมากทั้งโดยรวมและรายด้าน โดยเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม ด้านการคิดสร้างสรรค์ ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรมและด้านการบริหารความเสี่ยง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อีกทั้งยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของธัญญวรรณ บุญณณ (2563 : 365-378) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 พบว่า อยู่ในระดับมากทั้งโดยรวมและรายด้าน โดยเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม และด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และด้านการคิดสร้างสรรค์

มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุจิตรา หนุงาม, อัจฉรา นิยามา และ สุชาดา นันทะไชย (2563 : 1729-1738) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพ การปฏิบัติงานของครู โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ นนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 3 พบว่า อยู่ในระดับมากทั้งโดยรวมและรายด้าน โดยเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับแรก รองลงมาด้านการบริหาร ความเสี่ยง และด้านการคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับสุดท้าย

ส่วนผลการศึกษาความเป็นนวัตกรการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาภูเก็ต โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการช่างสังเกต รองลงมาคือ ด้านการเชื่อมโยงความคิดสู่การปฏิบัติ ด้านการคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ ด้านการทดลอง และด้านการมีข้อสงสัย ตั้งคำถาม และหาคำตอบมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของวสันต์ สุทธาวาส (2559 : 194-215) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาโปรแกรม เสริมสร้างศักยภาพความเป็นนวัตกรการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะความเป็นนวัตกรการศึกษา มี 4 ด้าน (ADAB) ประกอบด้วย ด้านความสามารถ ด้านทักษะการค้นพบ ด้านเจตคติ และด้านพฤติกรรม ส่วนผลการเสริมสร้างศักยภาพ พบว่า คุณลักษณะความเป็นนวัตกรการศึกษาหลังการพัฒนาของ กลุ่มทดลองนั้นโดยรวมทุกด้านมีค่าสูงกว่าก่อนได้รับการพัฒนา และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธัญญวรรณ บุญณณิ (2563 : 365-378) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของ ผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 พบว่า ความเป็นนวัตกรการศึกษาของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่นมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา คือ ด้านการเชื่อมโยงสู่การปฏิบัติ ด้านการเปิดกว้างทางความคิดและด้านการวิเคราะห์/วางแผนมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และด้านการคิดริเริ่ม สร้างสรรค์มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับ ความเป็นนวัตกรการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต โดยรวม มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาภาวะผู้นำ เชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในแต่ละด้านกับความเป็นนวัตกรการศึกษาของครูในแต่ละด้าน มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อรพิน อิมรัตน์ และ สุทธิวรรณ ตันติรจนาวงศ์ (2561 : 300-312) ได้ศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมโดยรวม อยู่ในระดับมาก อีกทั้งความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม

โดยรวมมีความสัมพันธ์ในเชิงบวก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของธัญญวรรณ บุญณณ (2563 : 365-378) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในแต่ละด้าน กับความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครูในแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ด้านที่มีความสัมพันธ์มากที่สุด คือ ด้านการคิดสร้างสรรค์กับด้านการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รองลงมา คือ ด้านการคิดสร้างสรรค์กับด้านการเชื่อมโยงสู่การปฏิบัติ และด้านที่มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุด คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงกับด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ผู้บริหารควรขับเคลื่อนวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและสื่อสารให้บุคลากรเข้าใจตรงกัน เพื่อให้การเปลี่ยนแปลงในองค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วม ในกระบวนการตัดสินใจและการทำงาน เพื่อส่งเสริมความร่วมมือที่แข็งแกร่ง

1.3 สนับสนุนวัฒนธรรมนวัตกรรมในองค์กร โดยการจัดฝึกอบรมและเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อกระตุ้นการคิดสร้างสรรค์

1.4 ส่งเสริมให้ครูทดลองใช้นวัตกรรมใหม่ ในสถานการณ์การเรียนการสอนจริง และจัดสรรทรัพยากรที่จำเป็น เช่น สื่อการสอนหรือเทคโนโลยี เพื่อให้การทดลองนวัตกรรมเกิดผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพ

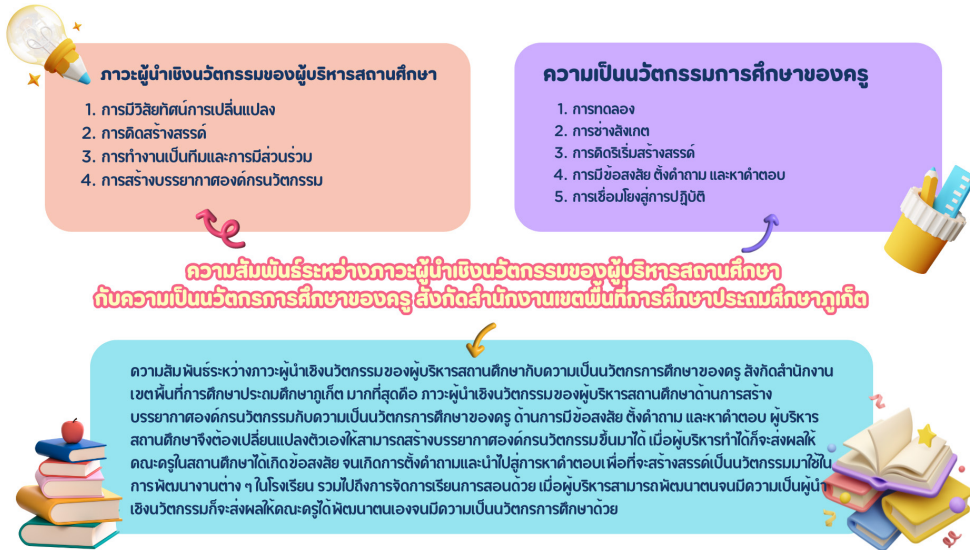
2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ศึกษาการนำวิสัยทัศน์ของผู้บริหารไปปฏิบัติจริง และวิเคราะห์ผลกระทบที่มีต่อประสิทธิภาพการเปลี่ยนแปลงขององค์กร

2.2 วิจัยผลกระทบของการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ของบุคลากรที่มีต่อการสร้างนวัตกรรมในองค์กร

2.3 ประเมินผลการพัฒนาทักษะการคิดสร้างสรรค์ ของผู้บริหารและบุคลากร และวิเคราะห์ผลลัพธ์จากนวัตกรรมที่นำไปใช้ในโรงเรียน

องค์ความรู้ใหม่

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่

เอกสารอ้างอิง

- จิราภา ประพันธ์พัฒน์. (2560). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ธัญญวรรณ บุญณณิ, วีระยุทธ ชาตะกาญจน์ และ ชูศักดิ์ เอกเพชร. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13. *วารสาร มจร.อุบลปริทรรศน์*, 7(2), 365-378.
- นพพร ชลารักษ์ และคณะ. (2564). องค์ประกอบความเป็นครูนวัตกรในการศึกษายุคดิจิทัลเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน. *วารสารราชภัฏเชียงใหม่*, 22(3), 94-108.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วสันต์ สุทธาวาส. (2559). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างศักยภาพความเป็นนวัตกรการศึกษา. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*, 9(2), 194-215.
- เวียงวิวรรณ ทำทูล และ วัลลภา อารีรัตน์. (2557). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งต่อองค์การจิตสมรรถนะสูงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 37(13), 31-38.

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี. (2565). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566. กรุงเทพฯ: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี.
- สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. (2561). ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.2561-2580. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. (2565). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570). กรุงเทพฯ: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สุจิตรา หนองาม, อัจฉรา นิยมภา และ สุชาดา นันทะไชย. (2563). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3. *การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล*, 1729-1738.
- อรพิน อิมรัตน์ และ สุทธิวรรณ ตันติธนาวงศ์. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. *การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9*, 300-312.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30, 607-610.
- Likert, R. (1967). *The Method of Constructing and Attitude Scale: Reading in Attitude Theory and Measurement*. New York: Wiley & Son.